

МЯСТОТО НА БЪЛГАРИЯ В ЕНЕРГИЙНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ ЕВРОПА И РУСИЯ

Публикуван на: 13-09-2006

Източник: [Портал Европа](#)

Президентът Първанов дава „зелена светлина" за стратегическия пробив на Русия на Балканите, смята журналистът Георги Папакочев

Коментар за рубриката "Евроатлантически седмичник" на Радио

Deutsche Welle.

Точно след две седмици, на 27 септември, гръцката външна министърка Дора Бакояни предстои да докладва във Вашингтон детайлите на предварителното споразумение между Путин, Караманлис и Първанов. Изразител в медиите на американското недоумение по повод договореностите в Атина между тримата лидери стана директорът на Вашингтонския център за стратегически и международни изследвания Януш Бугайски. В интервю за българска медия той припомни, че в момента "енергията е най-силното оръжие на Москва и тя може да бъде използвана за политически шантаж", каквто примери вече има с балтийските републики и Украйна.

Във Вашингтон са наясно с целта, която преследва руската външна политика - с енергийните си запаси и увеличаващият се контрол над енергийните инфраструктури в съседни държави да бъде възстановено руското стратегическо влияние и надмощие. От друга страна Москва се стреми да разнообрази трасетата за износ на енергия за да избегне зависимостта си от отделна транзитна държава при продажбите, които носят най-солидния дял от годишните държавни приходи на тази страна.

Сходна с Вашингтон е и позицията на Европа, доколкото може да се съди от изявленията на официални представители в Брюксел. На срещата на Голямата осморка в Санкт Петербург през август, на преден план беше изведена неотложната необходимост ЕС да възприеме единна политика спрямо Русия, както и необходимостта споразуменията в енергийната сфера да са с точен, ангажиращ характер, и да се спазват безпрекословно.

Немският печат съобщи, че още тази есен, в навечерието на предстоящото председателство в ЕС догодина, Германия ще предложи свой план за обща европейска енергийна стратегия, чиято цел е дългосрочното гарантиране на доставките. Според предварителни информации на германски медии, за сметка на спорната ядрена енергетика, Берлин ще се опита да вдигне дела на възобновяемите източници в общото енергийно производство на ЕС. Другият важен елемент от подготвяната стратегия, е преформулирането на отношенията с доставчиците, транзитните страни и потребителите. В Берлин са убедени от нуждата от по-твърдо и последователно отношение най-вече към Русия - основен снабдител на енергия за Европа.

През март, непосредствено след «газовата» криза между Русия и Украйна, на срещата на върха на ЕС в Брюксел българският премиер Станишев декларира като особено актуален въпроса с

МЯСТОТО НА БЪЛГАРИЯ В ЕНЕРГИЙНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ ЕВРОПА И РУСИЯ

изграждането на газопровода "Набуко", който ще доставя нефт от Средна Азия без да преминава през руска територия.

На срещата на външните министри от ЕС в началото на септември във Финландия, на която участва и българския външен министър Калфин, остро са били поставени въпросите свързани с единната енергийна политика на ЕС, която включва либерализиран пазар, алтернативни източници и енергийна ефективност.

Всичко казано дотук би следвало да е «до болка» известно на кандидата за втори президентски мандат и сегашен български държавен глава Георги Първанов. Въпреки това той сложи подписа си под проект, който ограничава силно българското участие в изграждането на нефтопровода Бургас-Александруполис, превръща в безмислено начинание лансираното от неговия съпартиец и министър-председател Станишев участие на страната в проекта «Набуко», и най-вече дава «зелена светлина» за подготвяния стратегически пробив на Москва на Балканите сред двете съседки-членки на Североатлантическия алианс, каквито са България и Гърция. С почти пълния си контрол върху бъдещото нефтено съоръжение, Кремъл ще може пряко да влияе върху политиката на двете натовски държави, които след 1 януари идната година ще бъдат и партньорки в ЕС. Опозиционен български седмичник неотдавна публикува сензационна реплика на американския президент Джордж Буш, произнесена при посещението на Георги Първанов в Белия дом в края на октомври миналата година. Според въпросния вестник, американският президент е посрещнал българския си колега с думите: «Значи вие сте руския «Троянски кон» в НАТО и ЕС?». Доколко коректно и точно в този контекст са цитирани въпросните думи може да се спори - в официалните съобщения за срещата те липсват. Но дори и да е плод на нечия фантазия, подобна оценка едва ли е далеч от истината, особено след най-пресната, скрепена с подпис, проява на сегашния български президент в Атина, която по същество се оказва неговата, забележете, 9-та лична среща с руския президент Путин в рамките на 4-годишния му мандат.

При това положение едва ли е чудно, че Белия дом не кани за консултации по повод тристранната договорка с Русия и българския външен министър. Със сигурност там, а и в Брюксел, отдавна са наясно за какво и с кого си имат работа.

Просто ако си позволим да парефразиране посланието в популярен рекламен клип за собствениците на домашни любимци, то би прозвучало така: «Щом веднаж си заобичал Русия, ще си я обичаш завинаги».